

Netelenbos

lende leerstrategieën en theorieën en met behulp van mensen van buiten, bekijken hoe de ambachtelijke kant van de didactiek kan worden versterkt. Ook op dat punt kunnen nog wel wat stappen worden gezet. Deze activiteiten zijn afgeleid van de opleidingen in de sectoren. Dat betekent dat deze in het eerste en het tweede jaar kunnen doorgaan. Als men daarvoor kiest, dan kunnen alle leerlingen 10% van de tijd daaraan besteden. De leerlingen die leerwegondersteunend onderwijs volgen, kunnen daar 20% van hun tijd aan besteden. Dat is een dag in de week. Dat is wat er is besloten, maar dat onderscheidt zich van het examentraject. Er is geen sprake van een ondergeschoven agenda. Ik blij dat de Kamer de gedachte steunt dat de leerstrategieën moeten worden versterkt in de richting van juist deze leerlinggroepen. Ik sta daarvoor, want met een deel van de leerlingen gaat het niet goed. Wij moeten alles uit de kast halen om dit te verbeteren, vanuit de benadering die de heer Veling aangeeft. Wij passen dus op voor stereotypen en wij bekijken wat er kan.

Dan nog iets over het VSO/LOM en het instemmingsrecht. Mevrouw Tuinstra vroeg zich af of men van die kant wel sterk genoeg is. De expertise van de mensen uit het VSO/LOM is hard nodig in het regulier onderwijs. Het regulier onderwijs kan daar zeer veel van leren. Vanuit kracht – dat hebben wij ook gezien in het basisonderwijs – heb je heel wat te bieden. Daarnaast is er sprake van instemmingsrecht. Hoe weet je of dat in de richting van de LOM-scholen geen geweld wordt aangedaan? Dat weet je door de geschillenregeling. Deze regeling beslecht bij een geschil. Een geschillenregeling vormt de garantie dat er niet over jouw belangen wordt heengelopen. Daarnaast praten wij in het technisch overleg met betrokkenen over modellen, aan de hand waarvan recht wordt gedaan aan de diverse posities en de verscheidenheid. Die modellen worden door partijen zelf ontwikkeld. Ik ga ervan uit dat die straks een belangrijke rol gaan spelen bij de voorlichting. Daar wordt dus rekening mee gehouden. De geschillenregeling is uiteindelijk het ultieme instrument.

Ik heb een belangrijke vraag van de heer Hofstede nog niet beantwoord. Die vraag had te maken met de ZBO's. Er is met Binnenlandse

Zaken heel goed overleg gevoerd over deze vorm van ZBO. Het gaat overigens om een beperkt belang. Dat betekent dat de wijze waarop een en ander is uitgewerkt in overeenstemming is met de richtlijnen terzake. Daarover bestaat geen misverstand.

De heer Veling heeft nog een opmerking gemaakt over de regionale verwijzingscommissie. Waarom wordt er onderscheid gemaakt tussen deze commissie en de permanente commissie leerlingenzorg, zeker in de tweede fase van dit model? De permanente commissie leerlingenzorg is van groot belang voor de handelingsplannen. Die zijn nodig om ervoor te zorgen dat het goed gaat met leerlingen. Met betrekking tot het praktijkonderwijs gaat het om een ingrijpend besluit. Het heeft juridisch ook gevolgen voor leerlingen. De ene leerling krijgt namelijk moeilijker aansluiting bij een examentraject dan een andere leerling. In die zin is dat ook een bescherming voor de scholen zelf. Je ziet een ontwikkeling van juridificering van verhoudingen. RVC's doen namelijk ook verslag en er ontwikkeld zich een praktijk met de jurisprudentie, maar de commissie Leerlingenzorg is van groot belang als het gaat om de behandelplan van hoe met een leerling het meest adequate programma kan worden ontwikkeld. Dat was de reden waarom het voor het praktijkonderwijs blijft bestaan en niet voor het OPDC-traject of de andere trajecten, waarbij het gaat om leerwegondersteuning.

Er is nog gevraagd hoe de indicatie plaats gaat vinden, met name als het gaat om het OPDC. Ook daar wordt op dit moment over gesproken tussen de partijen van het technisch overleg. Maar net als bij Weer samen naar school, zal op basis van dossiervorming uiteindelijk het besluit worden genomen dat hier sprake is van partiële defecten, waardoor die leerling moet worden opgevangen in een speciale voorziening. Wij kennen soms de verwijzing vanuit het basisonderwijs of het speciaal basisonderwijs en dan krijgt de leerling een dossier mee waaruit blijkt, dat het ook noodzakelijk is. Soms is het natuurlijk iets dat zich pas voltrekt nadat de leerling al geplaatst is in het voortgezet onderwijs. Dan zal de school aannemelijk moeten maken dat hier sprake is van een leerling,

waarvoor regulier onderwijs niet werkt. In het begin hebben wij dan te maken met de regionale verwijzingscommissie. Dan ontwikkelt zich dus een jurisprudentie. Wanneer men zelfverzorgend wordt in de situatie na het jaar 2002, moet men in het samenwerkingsverband via het zorgplan een aantal afspraken maken over de vraag welke leerling waarvoor in aanmerking komt. Dat is een belangrijke taak, ook van het samenwerkingsplan zelf.

Ik heb meen ik alle vragen beantwoord. Ik spreek nogmaals oprecht de hoop uit dat ik ook de VVD-fractie heb kunnen overtuigen van de manier waarop wij met het praktisch onderwijs omgaan.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: Aangezien de VVD-fractie stemming wenst, stel ik voor om volgende week aan het begin van de middagvergadering de stemming te doen plaatsvinden.

Daartoe wordt besloten.

Staatssecretaris **Netelenbos**: Ik word volgende week dinsdag beëdigd als lid van de Tweede Kamer. Kan daar in de tijd rekening mee worden gehouden?

De **voorzitter**: Wanneer het zo mocht zijn dat de staatssecretaris wegens een dergelijke belangrijke bezigheid verstek moet laten gaan tijdens de stemming, is haar dat bij voorbaat vergeven, want het lidmaatschap van de Staten-Generaal is altijd nog belangrijker dan het bijwonen door bewindslieden van stemmingen.

Staatssecretaris **Netelenbos**: Dank u wel.

Sluiting 18.43 uur

Besluiten en ingekomen stukken

Lijst van besluiten

De voorzitter heeft na overleg met het College van senioren besloten om:

a. de plenaire behandeling van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op 12 mei 1998:

Goedkeuring van het op 29 mei 1993 te 's-Gravenhage tot stand gekomen Verdrag inzake de

Besluiten en ingekomen stukken

bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie (Trb. 1993, 197) (24810, R1577);

Uitvoering van het op 29 mei 1993 te 's-Gravenhage tot stand gekomen verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie en, in verband daarmee, wijziging van de Wet opnemng buitenlandse pleegkinderen en enige andere wetten (24811);

Wijziging van de Rijkswet op het Nederlandschap in verband met de uitvoering van het op 29 mei 1993 te 's-Gravenhage tot stand gekomen verdrag inzake de bescherming van kinderen en de samenwerking op het gebied van de interlandelijke adoptie (24812, R1578);

Aanpassing van de Wet vervoer binnenvaart aan richtlijn nr. 96/75/EG (liberalisering van de binnenvaart) (25412);

Wijziging van de Wet op de kansspelen (piramidespelen) (25523);

Voorschriften betreffende onder meer instelling van voortgezette kunstopleidingen op het gebied van de muziek met ingang van het studiejaar 1998-1999 (25770);

Voorstel van wet van de leden Huys, Van Waning, O.P.G. Vos, Smits, Van der Vlies, M.B. Vos en Stellingwerf tot wijziging van de Visserijwet 1963 (25795);

Wijziging van de Machtigingswet Koninklijke PTT Nederland N.V. en enige andere wetten in verband met de juridische splitsing van Koninklijke PTT Nederland N.V. (25862);

Inwerkingtredingswet voorlopige teruggaaf (25903);

Wijziging van de Deconstructiewet (25931);

Wijziging van onder meer de Wet op het voortgezet onderwijs in verband met de invoering van leerwegen in de hogere leerjaren van het middelbaar algemeen voortgezet onderwijs en het voorbereidend beroepsonderwijs, alsmede van leerwegondersteunend en praktijkonderwijs (regeling leerwegen mavo en vbo; invoering leerwegondersteunend en praktijkonderwijs) (25410);

b. het voorbereidend onderzoek van het volgende wetsvoorstel te doen plaatsvinden door de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat op 12 mei 1998:

Wijziging van de Spoorwegwet ter implementatie van richtlijn nr.

95/18/EG en richtlijn nr. 95/19/EG (25335).

Lijst van ingekomen stukken, met de door de voorzitter terzake gedane voorstellen:

1. het volgende door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen wetsvoorstel:

Wijziging van de Wet op de kansspelen (speelautomaten) (25727).

Dit wetsvoorstel is in handen gesteld van de desbetreffende commissie(s);

2. de volgende regeringsmissives:

een, van de staatssecretaris van Buitenlandse Zaken, ten geleide van het verslag van de bijeenkomst van het Uitvoerend Comité Schengen d.d. 21 april 1998 te Brussel (griffiennr. 121721.4);

een, van alsvoren, ten geleide van 17 fiches, die werden opgesteld naar aanleiding van overleg door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen (griffiennr. 121887);

een, van de minister van Financiën, inzake besluitvorming met betrekking tot de EMU (griffiennr. 121680.5);

een, van alsvoren, inzake besluitvorming EMU (griffiennr. 121680.6);

een, van alsvoren, ten geleide van het verslag van de Ecofin Raad van 21 april 1998 (griffiennr. 121765.1);

een, van de staatssecretaris van Financiën, ten geleide van een kopie van zijn brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer, inzake wetsvoorstel 25709 (Fiscale begeleiding splitsing rechtspersonen) (griffiennr. 120987.3);

een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van een ontwerp van een algemene maatregel van bestuur tot vaststelling van het Besluit vluchtige organische stoffen Wms (griffiennr. 121811);

een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, inzake standpunt Rijksweg 7 rondweg Sneek (griffiennr. 121738.1);

een, van alsvoren, inzake voortgang tracéprocedure N33 Spijk-Eemshaven (griffiennr. 120861.1);

een, van alsvoren, ten geleide van het tracébesluit A4 (Burgerveen-Leiden) (griffiennr. 121300.2);

een, van de minister van Economische Zaken, inzake de

laatste stand van zaken met betrekking tot de herstructurering van de elektriciteitsproductiesector (griffiennr. 121497.11);

een, van de minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, ten geleide van een afschrift van zijn brief met bijlage aan de voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, inzake vervolg proefproject controle visdocumenten (BOA-project) (griffiennr. 121879);

een, van de minister en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het evaluatierapport Regionale interdisciplinaire fraudeteams (Rif's) (griffiennr. 121852);

een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het Jaarboek Emancipatie 1998 (griffiennr. 121818);

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, inzake de organisatie van de uitvoering van de sociale verzekeringen (griffiennr. 121853);

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, inzake standpunt advies Gezondheidsraad inzake xenotransplantatie (griffiennr. 121302.2);

een, van alsvoren, inzake aanwijzing 1998 ex Wet Tarieven gezondheidszorg (Wtg) (griffiennr. 120855.1);

een, van alsvoren, inzake advies RVZ inzake verzekeraars op de zorgmarkt (griffiennr. 121848);

een, van alsvoren, inzake advies Gezondheidsraad inzake DNA-diagnostiek (griffiennr. 121849);

een, van alsvoren, ten geleide van het rapport "Inventarisatie van beslissingen bij een overgang naar een ziekenfondsverzekering op basis van een fiscaal inkomensbegrip" (griffiennr. 121868);

een, van alsvoren, inzake procedure ex artikel 14a van de Ziekenfondswet en artikel 39 Wet financiering volksverzekeringen (griffiennr. 121889).

De voorzitter stelt voor, deze missives voor kennisgeving aan te nemen. De bijlagen zijn neergelegd op het Centraal Informatiepunt ter inzage voor de leden;

3. de volgende missive:

een, van de Raad voor het Openbaar Bestuur, ten geleide van het advies "dienen en verdienen met ICT, over toekomstige mogelijkheden